

Véget vetne a gazdag magyarok trükkös nyerészkedésének a jegybank

Az MNB az ÁKK-hoz fordult, próbálja meg úgy módosítani a Magyar Állampapír Plusz feltételeit, hogy a vagyonos ügyfelek és a bankok ne osztozhassak meg a magas kamaton lombardhitel útján.

Herman Bernadett, 2019. szeptember 20.

Megelégette a jegybank a gazdag magyarok nyerészkedését a magyar állampapírokon. A trükkös privátbanki ügyfelek ugyanis úgy nyertek nagyot a Magyar Állampapír Pluszon (MÁP+), hogy miután több tíz vagy százmilliós nagyságrendben vásároltak a szuperkötvényből, az egészet fedezetként felajánlva úgynevezett lombardhitelt vettek fel a bankjuknál, amiből újabb kötvényeket vásároltak.

Nagykutyák biznisze

Az olcsó, nagyjából 2 százalékos kamatú lombardhitel persze nem járt mindenkinek, a lakossági ügyfeleknek nem is nyújtja a legtöbb bank, csak a privátbanki klienseknek. A privátbankokba pedig a beugró 80-100 millió forint körül kezdődik, ennél kisebb vagyonú ügyfelekkel nem foglalkoznak. Ha egy ügyfél 100 millió forintért MÁP+-t vásárolt, akkor 80-90 millió forintnyi lombardhitelt kaphatott rá, amiből újabb MÁP+-t vásárolhatott.

A kliens jól járt, hiszen a MÁP+ első éves kamata 3,785 százalék, ha lombardhitelt is felvesz, akkor ezt egyből fel tudja tornázni 5-5,5 százalékosra. A következő években pedig, ahogy nő a kamat, egyre nagyobb lehet a haszna. A bank is jól jár, hiszen kockázatmentesen kaphat 2 százalék körüli kamatot a pénzére, ez lényegesen több, mint amit a piacon elérhet állampapírok vásárlásával. Vagyis a szuperkötvény államtól kapott kamatán a bank és az ügyfél szépen megosztoznak.

Voltak olyan ügyfelek, akik nem csak a MÁP+-ra, hanem más értékpapírokra is vettek fel lombardhitelt. A kamat ott is hasonló, legfeljebb a 80-90 százalékosnál kisebb mértékben fogadta el a bank fedezetként a részvényeket, befektetési jegyeket, mint az állampapírt. 100 millió forintnyi OTP-részvényre 50 millió forintnyi lombardhitelt azért a legtöbb privátbankban lehetett kapni.

A kincstári nem ment

A MÁP+-t az államkincstárnál ingyen vezetett számlákon jutalékmentesen vásárolhatták a lakossági ügyfelek. A visszaváltási jutalékok is kedvezőbbek a Magyar Államkincstárnál, mint több nagybanknál. Ennek dacára a Világgazdaság tudósítása szerint a csaknem 2 ezer milliárd forintnyi eladott MÁP+ 80 százalékát nem a kincstár, hanem a bankok és a brókercégek adták el. Karagich István, a Blochamps Capital ügyvezetője szerint pedig ez nem is meglepő, hiszen a mennyiség hozzávetőlegesen háromnegyedét a privátbanki ügyfélkör vásárolhatta meg, illetve forgathatta át korábbi befektetéseiből MÁP+-ba. "Mindenesetre már most megállapítható, hogy soha, semmilyen befektetési termék nem befolyásolta a modern magyar pénzügyekben ilyen rövid idő alatt, ilyen mértékben egyszerre az általános befektetői attitűdöt, a hozamelvárásokat és a tőkepiaci szolgáltatásokat" - mondja Karagich.

Klasszikus értelemben vett, legfeljebb néhány millió forintos megtakarítással rendelkező kisbefektetőkhez legfeljebb 300 milliárd forintnyi került az új szuperkötvényből. A bankok aránytalanul nagy szerepvállalása az értékesítésben azért is fájhat az államnak, mert a forgalmazóknak az értékesített mennyiség után jutalékot is kell fizetni. Igaz, ennek mértéke most már nem csupán az értékesítés mennyiségétől, de a mindenkori állomány nagyságától is függ.

Mindenesetre a bankoknak elemi érdekükben állt, hogy a privátbanki kliensek minél több MÁP+-t vásároljanak, akár hitelre is, ahogy azzal is jól jártak, ha az ügyfelek más értékpapírjaik eladásából vásárolnak újfajta állampapírt. Utóbbira nem is volt nehéz rábeszélni a klienseket, az abszolút hozamú alapok egy része ugyanis az elmúlt években nem ment jól, azoktól boldogan szabadultak meg a csalódott ügyfelek.

Az ÁKK tehetne valamit

A Napi.hu úgy értesült, hogy az MNB próbálta a bankoknál elérni, hogy ne értékesítsenek több a lakossági állampapírt, azon belül is MÁP+-t lombardhitelre. A jegybank egymaga azonban nem jutott eredményre, lapunk kérdésére ugyanis az MNB azt válaszolta, az Államadósság Kezelő Központtal (ÁKK) kezdett egyeztetni annak érdekében, hogy kezelje a helyzetet.

Az ÁKK az MNB véleménye szerint forgalmazóként minden egyes állampapír-sorozatnál változtathat akár a forgalmazási feltételeken. Az ÁKK lapzártánkig nem válaszolt arra a kérdésre, milyen változtatásokat tervez a forgalmazásban, a MÁP+ ismertetője azonban lapzártánkig nem változott. Az ÁKK hétfőre ígérte, hogy válaszol a Napi.hu kérdéseire.

Ez azt jelenti, hogy azok a privátbanki ügyfelek, akik sietnek, még valószínűleg kapnak az állampapírból hitelre is. A jegybank statisztikái szerint egyre többen tesznek így. A MÁP+ indulása után megugrott az változó kamatozású egyéb hitelek szerződéses összege. Korábban havonta jellemzően 5-6 milliárd forintnyi ilyen hitelre kötöttek szerződést a hitelintézetek, májusban és júniusban viszont már 10 milliárd forint fölött volt a szerződéses összeg, júliusban pedig 32,58 milliárd forint volt.

<https://www.napi.hu/tozsdek-piacok/lombardhitel-trukkoz-es-mnb.691871.html>